

Så fungerar arbetslöshetsförsäkringen för yrkesfiskare

En företagare som bedriver fiske som sin huvudsakliga försörjning och som är medlem i Handelsanställdas arbetslöshetskassa kan ha rätt till ersättning från a-kassan när yrkesfiskaren blir tillfälligt arbetslös på grund av vissa avbrott som omöjliggör fiske.

Yrkesfiskare har endast rätt till ersättning från a-kassan vid väderlekshinder såsom hård blåst, dimma, högt och lågt vattenstånd och sträng kyla. De kan även ha rätt till ersättning vid ishinder i form av fast is, tillfälligt ishinder (t.ex. drivis) eller för dålig is för fiske på isen. Vid ishinder kan man få ersättning under 60 dagar per kalenderår.

Detta framgår av 6 – 6 b §§ Förordning om arbetslöshetsförsäkring.

Ett aktivt fiske ska ha bedrivits i anslutning till arbetslösheten och man ska ha haft för avsikt att fiska men inte kunnat göra det på grund av väderleks- eller ishinder för den dag man ansöker om ersättning från a-kassan.

Vad krävs för att ha rätt till arbetslöshetsersättning?

För att ha rätt till arbetslöshetsersättning krävs bland annat att man uppfyller de allmänna villkoren för rätt till arbetslöshetsersättning. För att uppfylla de allmänna villkoren för rätt till ersättning krävs att man

1. är arbetsför och oförhindrad att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan,
2. är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen,
3. även står till arbetsmarknadens förfogande.

Detta framgår av 9 § Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF).

För att ha rätt till ersättning måste man även uppfylla ett arbetsvillkor.

Arbetsvillkoret innebär att du under en 12-månadersperiod direkt före arbetslösheten har arbetat sex månader med minst 80 timmars arbete i varje månad. Om du inte uppfyller detta, krävs det att du arbetat minst 480 timmar under en sammanhängande period av sex kalendermånader. Minst 50 timmars arbete i varje månad krävs. Du kan uppfylla arbetsvillkoret genom arbete som anställd eller med arbete i eget företag.

Detta framgår av 12 § ALF.

Vad behöver vi för uppgifter och handlingar av dig?

När du ansöker om ersättning för första gången behöver vi få följande handlingar och uppgifter av dig:

- "Anmälan till arbetslöshetskassa för fiskare" – En blankett du själv fyller i på samtliga punkter och undertecknar med en sanningsförsäkran

- "Arbetsintyg för fiskare" – En blankett du själv fyller i och undertecknar med sanningsförsäkran. De uppgifter du lämnar ska även bestyrkas av skepparen/fartygstillståndsinnehavaren. Om du arbetat på flera båtar behöver du skicka in ett intyg per båt
- Deklarationer inklusive näringsbilagor för de tre senaste åren. Du kan även välja att lämna fullmakt till Skatteverket så skickar de dessa uppgifter direkt till oss
- Arbetsgivarintyg om du även haft en anställning

Vid första ansökan för varje kalenderår ska även blanketten "Årsuppgift för fiskefartyg med besättning" skickas till oss. Blanketten ska undertecknas av fartygstillståndsinnehavaren samt skepparen.

Utöver dessa intyg behöver du, vid varje ansökan om ersättning, även skicka in följande till oss:

- "Intyg om tillfälligt avbrott i fiske" – En blankett skepparen på båten ska fylla i
- Loggblad/e-loggblad eller kustfiskejournal – ska styrka sista fiskedagen innan arbetslösheten
- Tidrapport (kassakort) – Du fyller själv i hur du arbetat eller varit arbetslös dag för dag

Loggblad för insjöfiskare

- Fiske på enskilt vatten – skicka in kopia på blanketten "Fångstrappport för Inlandsfiske" till oss en gång per år.
- Fiske i Sveriges fem största sjöar – vid varje ansökan om ersättning ska "Sötvattensjournal" skickas till oss.

Detta framgår av 2 – 4 §§ Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter.

Hur ska tidrapporten (kassakortet) fyllas i?

Allt arbete som du utför i ditt fiskeföretag och som ingår i yrkesfisket **ska** fyllas i som arbete på dina tidrapporter.

Exempel på arbete som ingår i yrkesfisket och ska fyllas i på tidrapporten

- Fiske till sjöss
- Arbete med redskap, exempel ta bort mossa från trål
- Lagning av nät eller garn
- Lossning av fångst
- Renoveringsarbete på båten
- Målning/städning
- Bokföring
- Ev klippning av gräs/grenar osv för att eventuella lastbilar ska kunna hämta fångsten
- Ev lagning av brygga där båten ligger
- Annat arbete som ingår i yrkesfisket

Varje påbörjad arbetsdag inom fiskeverksamheten räknas som 8 timmars arbete på tidrapporten oavsett om du faktiskt arbetat 2 eller 10 timmar den dagen. Du behöver endast fylla i att du arbetat, inga timmar behöver anges om arbetet utförts i fiskeverksamheten.

Den dag man fyller i på tidrapporten att man varit arbetslös kan man inte ha arbetat, varken som anställd eller med någon form av arbete som ingår i fiskeverksamheten, för att man ska ha rätt till ersättning. I övrigt behöver man uppfylla de allmänna villkoren för rätt till ersättning och även vara aktivt arbetssökande.

Om man arbetat med annat arbete, som inte ingår i yrkesfisket, ska detta fyllas i som "Annat arbete" med antal arbetade timmar på tidrapporten.

En dag du inte arbetat, inte kunnat ta arbete eller inte haft för avsikt att fiska ska fyllas i som "Förhindrad" på tidrapporten. Observera att man inte kan utföra något som helst arbete en dag man fyller i att man är förhindrad på tidrapporten. Om man arbetat ska detta fyllas i som "arbete" (om det ingår i yrkesfisket) eller "Annat arbete" (allt annat arbete som inte ingår i yrkesfisket) på tidrapporten.

Genom att underteckna tidrapporten intygar du på heder och samvete att

- de uppgifter du lämnat är riktiga och att inga förutsättningar för ersättning har ändrats
- du varit arbetslös och velat och kunnat ta arbete den tid du fyller i att du är arbetslös
- du inte fått ersättning från annan som a-kassan inte informerats om och godkänt

Om du lämnar felaktiga uppgifter riskerar du att

- bli återbetalningsskyldig för felaktigt utbetald ersättning
- uteslutas ur a-kassan eller fränkännas rätt till ersättning
- att polisanmälas för bidragsbrott

Det är du själv som är ansvarig för att reda ut eventuella oklarheter över hur tidrapporterna ska fyllas i.

Vilka krav ställs på en yrkesfiskare?

Kraven på att vara aktivt arbetssökande ställs på alla arbetssökande utan undantag. Under tid man får ersättning från a-kassan ställs krav på den arbetssökande att denne ska

- medverka till att upprätta individuell handlingsplan,
- att man lämnar in aktivitetsrapport till arbetsförmedlingen inom utsatt tid,
- att man besöker eller kontaktar arbetsförmedlingen eller kompletterande aktör vid överenskommelse,
- att man söker anvisade lämpliga arbeten samt
- att man även i övrigt är aktivt arbetssökande.

Det räcker inte med att skicka in en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen utan man ska även verka för att häva sin arbetslöshet genom att aktivt söka andra arbeten.

Om den arbetssökande inte uppfyller de krav som ställs kan a-kassan besluta om sanktion där den sökande vid det första tillfället får

- en varning,
- det andra tillfället stängs av från ersättning under en dag,
- tredje tillfället stängs av från ersättning under tre dagar,
- fjärde tillfället stängs av från ersättning under fem dagar och
- vid femte tillfället under samma ersättningsperiod har den sökande inte längre rätt till ersättning förrän ett nytt arbetsvillkor uppfylls

Detta av framgår av 43 § ALF.

Du kan även stängas av från rätt till ersättning om du

- avvisat erbjudet lämpligt arbete
- genom uppträdande vållar att anställning inte kommit till stånd
- avvisar anvisning till arbetsmarknadspolitiskt program

A-kassan kan besluta om sanktion där den sökande vid det första tillfället

- stängs av under fem ersättningsdagar
- andra tillfället stängs av under tio ersättningsdagar
- tredje tillfället stängs av under 45 ersättningsdagar
- fjärde tillfället under samma ersättningsperiod har den sökande inte längre rätt till ersättning förrän ett nytt arbetsvillkor uppfylls

Detta framgår av 43 a § ALF.

Om den arbetssökande orsakar sin egen arbetslöshet kan den sökande stängas av från rätt till ersättning under

- under 20 eller 45 ersättningsdagar vid första och andra tillfället
- vid tredje tillfället under samma ersättningsperiod har den sökande inte längre rätt till ersättning förrän ett nytt arbetsvillkor uppfylls

Detta framgår av 43 b § ALF.

Viktigt att tänka på

När du fyller i blanketten "Arbetsintyg för fiskare" ska allt arbete som utförts inom yrkesfisket fyllas i med både antal dagar och arbetade timmar. Om du sedan tidigare har fått ersättning från a-kassan behöver antal arbetade dagar på blanketten vara lika många som arbetade dagar du fyllt i på tidrapporterna. Om dessa uppgifter inte stämmer överens kan yrkesfiskaren behöva skicka en redovisning över hur man utfört arbete dag för dag för den period arbetsintyget avser.

Läs noga igenom de instruktioner som lämnas till varje blankett. Det är du själv som är ansvarig för att reda ut eventuella oklarheter över hur blanketterna ska fyllas i.